

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajuto'riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatoria.

Braslovu 9 Augustu 28 Iuliu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 8 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Gravamine bisericesti.

Dupace in cativa Nri ai Gazetei s'au reprodusu actele privitorie la alegerea episcopului gr. cat. romanu unitu intemplata in 1850, in cari se vedu descoperite si outari dorintie ale clerului in conferintia preliminarie; si dupace in Nr. mai prospetu 51 s'au publicatu si actele privitorie de alegerea noului arhiepiscopu; acum dupa unu restempu mai de doua deenia, in cari necum se se fia plenu acele dorintie descoperite sub a) et b) Nr. 46 „Gaz. Trans.“, din contra s'au adausu si infiptu plage noue bisericiei gr. cat. romane unite, — acum dicu, candu preste corendu se va mai deschide un'a atare ocazione de a conveni clerulu romanu gr. cat. erasi pentru alegere, nu pote fi mai multu vorb'a numai de dorintie, cari de regula se punu ad acta, ci mai multu de formularea energica si descoperirea unor gravamine bisericesti (Beschwerde), cari la noi s'au adausu la una legiune.

Si ast'a e detoria urgente a clerului cu atatu mai vertosu a le formulá si descoperi de tempuriu, pana e diu'a, in un'a conferintia preliminarie insinte de a pasi la actulu alegerii, cá nu cumva dupa aces, — despoiatu de votulu deliberativu, si aruncatu in anticamer'a ou ticalosulu si batujocuritorulu de votu numai consultativu, seu ce e mai reu, espusu sub cerulu liberu, — se se caiésca mai tardiu amaru!

Er' atari gravamine ecleziastice dupa starea presente s'aru poté formulá si cuprinde in urmatóriale:

a) Considerarea dreptului stravechiu de alegere cá una gratia deosebita, — facunduse acela dependinte, pre venitoriu dela bunu placulu si amórea ómeniloru dela potere, neavendu clerulu dreptu de a trage nici un'a consecintia din casulu presente pentru venitoriu, precum se descopere decretulu min. de datulu 6 Iuniu a. c. Nr. pres. 503. — Paremise, ca fundamentulu si basa acestui dreptu de alegere e prea angusta; pentru acea se misca de tota suflarea ventului de catra apuau!?

b) Subordinarea metropoliei gr. cat. romane unite in cauzele matrimoniali, precum si in alte cauze si casurila una episcopia sufragana a ei, d. e. a Urbei mare. — Acea nu este alta, decatu ordinea intórsa si resvretita a ierarhiei bisericesti.

c) Octoarea legii matrim. din 8 Oct. 1856, prin carea se face prepastia mare intre frati de unu sange. — Altcum dupa principiulu egalitatiei confesiuniloru aceeasi lege matrim. nu mai are locu si intielesu!

d) Introducerea asia numiteloru tribunale matrimoniali, cari au usurpatu drepturile protopopesi tragundule la sene in cauze matrimoniale.

e) Despoiarea protopopiloru de dreptulu preavutu de a judeca cauzele matrim. in instantia I-a si degradarea loru de comisari ai numiteloru tribunale matrim. ootroate. — Nu sciu din ce cauze binecuventate, — am auditu, ca pentru abusu; inse abusu nu redica usulu (abusus non tollit usum). Déca cumva totusi se petrecea abusu, acolo erá ven. consistoriu, unde se se trametia caus'a si judecat'a din deregatoria spre revedere, oarele potea ataca abusu!

f) Nedepartirea totala a casatoriei din punctulu adulterului

probatu si constatatu ala unei parti.

Se tacu, ca chiaru si conciliulu dela Tridentu, la care altcum ne ferimu de a face si numai alusiune, necum de a apela si a ne provocá, — neprivindune pre noi, — face exceptiune in favórea greiloru locuitori mai alesu in republi'a Venetiei intru formularea sententiei anatemisatorie, afurisindu numai pre aceia, cari dicu, oumca biseric'a catolica retacesce, candu sustiene, ca pentru adulteriu casatori'a nu se pote deface de totu (— de sene se intielege, — nu inse si pre aceia, oari despartiescu de totu pentru adulterulu comprobatu). Dar' apoi parti nevinovate i se face cea mai mare injuria si strembatate, pedepsinduse si ea alaturea cu partea vinovata, inoatu remane si ea sub legamente; ma partei vinovate i se deschide campu largu spre a poté sierbi mai cu inlesnire desfrenului; ér' cea nevinovata remanendu si ea sub legamente, — se pedepsesce pentru desfrenulu partei vinovate, cá se pórté ea greutatea si reutatea dilei, pana candu in cele din urma e impinsa póte si ea cá se apuoe calea partei vinovate; preste acea mai adauge: ca temeulu casatoriei e contractulu. Devi déca un'a parte nu se tiene inadinsu, si nial se poté constringe la tienera a celoiasi, acum cealalta parte ipso facto se desléga dela contractu.

Inse nu pote fi nici una lege ddesoas, carea se pedepsesca pre partea nevinovata alaturea cu cea vinovata!

g) Ordinele sacre — incepundu dela hypodiakonatu — cá „impedimenta matrimonii dirimentia.“ Vedi legea matr. § 24, precum si sciutele „Instruțiuni secrete din 1858“, prin cari aceste din urma se asasinéza din temeiu disciplin'a, constitutiunea si datin'a stravechia a bisericiei greco-catolice romanesi.

Tacundu despre impregiurare, ca repausatulu mitropolitu numai pre sub mana — asia diundu, — a potutu impartí binecuventarea arhierésca, la acei preoti, — cari au remasu veduvi, — retienendu'si oaraacterulu preotiescu, inse pre langa abtinererea dela functiunile preotiesci, — avendu voia de a se recasatori, cá se se si póta; diundu: „paremise, ca numai catu voiu trai eu (mitropolitulu), va fi asia“; dar' apoi unu casu petreoutu pre candu subacrisulu — erá aplecatu cá archivaru in cancelari'a mitropolitana, sierbésca de esemplu!

Unu cutare preotu din diecs'a Urbei mare din partea de oatra Aradu, remasu veduvu, cá bietulu omu de una parte se nu dè scandalu publicu, ér' de alta se nu 'si pangarésca nici sufletulu, — nepotendu portá greutatea si reutatea dilei, volí a se recasatori. — Dreptu acea se adresá pentru licentia si binecuventare arhierésca la esc. sa l. br. Erdélyi. Ce se vedi inse, parintele episcopu in locu de a'i impartí binecuventarea oeruta, 'lu intempná cu amenintierea de inchisóre in monastire. — Bietulu preotu persecutatu de archiereulu seu, deneganduise dreptulu firescu cunoscutu si nedisputatu, o lua pre diosu catra Blasiu, unde insinuá recursu la mitropolitulu. Acelu recursu sa si primitu si adjustatu cu tóte argumentele potentiose; inse fara folosu; pentruca contra argumentele lui Erdélyi § 24 din legea matrim. art. II si „Instruțiuni secrete“ din 1858 au fostu mai pre susu, decatu tóte argumentele ratiunate si canonice ale mitropolitulu; si apoi resultatulu fú: ca parintele episcopu Erdélyi recunoscu (nesciú, ignorá) apelatia mitropolitana denegandu ascultarea; ér' pre preotulu apelatoriu adause de nou alu amenintia: ca dupa instructiunile secrete 'lu va arunca in temnitia — cá pre unu criminalu.

Acelesi „Instruțiuni secrete“ pastrate in originalu in archivulu mitr. din Blasiu,

ér' in copia in arhivele episcopesci de Urbea mare, Gherl'a et Lugosiu, oprescu sub pedépsa aspra de inchisóre in monastiri, oari se sierbésca in locu de temnitie, cá aceli, cari voru fi primitu ordinele sacre — incepundu dela hypodiakonatu, seu cari voru fi remasu veduvi, se nu se póta casatori, seu recasatori!

Spre documentu asi fi sierbitu la loculu aces't'a cu unu estrasu din sciutele „Instruțiuni secrete“, privitoriu la obiectulu de sub intrebare; inse acelasu estrasu 'lu am fostu impartasitu fericitului Dr. Bobu. — Ci védiase instructiunile desu atinse, oare in 1858 fusera aruncate in gútulu mitropolitulu, pre carele atunci l'au parasitu si paralisatu episcopii sei sufragani. . . .

Privirea casatoriei clerului, cá unu adulteriu suferitu (adulterium toleratum), cá matrimoniu clandestinu; si partenirea celibatului. Vedi Instr. secrete.

h) Netienera si nepractisarea sínódeloru, care in biseric'a suntu, cá si corpurile legislative in statulu politicu, avendu de a constitui legislatiunea particularia a bisericiei. — De sene se intielege, ca biseric'a nu oonsta numai din episcopi, precum a diu paremise, gr. Leo Thun intr'una siedintia a senatului imperatescu, ci ea se compune din toti credintiosii, cati se tienu de acea biseric'a, precum prea bine e nemertu a reflectatu totu atunci oaval. Schmerling, partenitorulu poporului; prin urmare sistem'a episcopésca, carea e sinonima si identica cu constitutiunea aristocratica din statulu politicu, — nu are locu si intielesu in biseric'a nóstra; de unde apoi urméza: ca clerulu din capulu loculu se se descopere in contra ataroru sínóde, care s'aru tiené cu eschiderea lui, seu fire-aru si cu impartasirea lui, ce e dreptu, inse numai cu ticalosulu si batujocuritorulu de votu consultativu!? Ci acele aru fi se se compuna, — avendu membrii votu deliberativu, — din barbati bisericesti si mireni dupa constitutiunea bisericiei romane, precum acea se afla delineata in capetulu documentelor istorice tiparite la Vien'a in 1850 de A. Tr. L.

Altcum déca dupa principiulu lui L. Thun numai episcopii aru compune si constitui biseric'a, — atunci per analogiam, imperatii, regii si boierii aru face tierile si locuitorii lor, precum si din generali s'aru compune armatele, — neremanendule celorulalti alt'a, decatu a stá gat'a oapu plecatu la comanda, candu din contra Christosu a disu: „Cine e mai mare intre voi, se fia cela mai micu si sierbu tuturoru!“ etc.

Aceste aru fi acele gravamine ale bisericiei ootroate si introduse pre cali nesinodice si absolutistice. — Organulu competentu si legitimu suntu sínódale. — Vindecarea acestoru abusuri si viriri, clerulu adunatu in conferintia preliminarie se o pretinda cá „conditio sine qua non“ dela arhiepiscopulu care se va alege.

Mai potu fi inse si altele, cari se potu adange la timpulu seu. Póte fi, ca voiu fi pretempnatu din cutare parte ou resimtiu; inse dechiaru din capulu loculu, ca dispusu din carturariu de a fi plugariu, nu am tempu de diatriba; altfelu inca numai am constatatu starea lucrului si prevaricarile strainiloru in biseric'a romaniloru.

Dupa care de inchiare adaugu: ca déca atari apucaturi ultramontane nu se voru infrena, ci voru adauge a se imulti si pre venitoriu per fas et nefas, — atunci . . . nu scimu ce va mai urma. —

Datu Juou 17 Iuliu 1868.

V — P. † p.

Diet'a séu conflucului sasescu.

Comesula provisoriu alu natiunei sasesci cu literale sale convocatorie din 1-a Aug. 1868 Nr. 929 conchiama universitatea natiunei pe 15 Sept. a. c. atatu pentru deslegarea cauzelor celorla prea importante, privitorie la manipularea averei natiunei, catu si cu scopu de a se pune in realitate reformele dorite in vietii'a interna a natiunei, pentru care dorintii'a e generala in poporu. Definitiv'a fipsare a principialoru, care voru servi de norma pentru reorganizarea politica a scaunelor si a districtelor sasesci, dupa starea de acum a lucrului, se tiene singuru numai de ceroula de activitate alu legislativei, alu acelei legislative, care are factorii sei singuri pe regele incoronatu si diet'a regatului. Mai incolo dice, ca intrebatiunea despre competintii'a universitatii natiunei in directiunea politica a fostu inca mai inainte cu totulu deschisa, dovada la acésta e deciderea conflucului din urma in 15 Ian. 1868, cá se se adune tóte actele privitorie la cerculu de activitate alu universitatii natiunei, pentrucá se se scóta din ele o ioóna despre autonomii'a de pana acum a corpului reprezentativu natiunali, si unde a incetatu aceeasi autonomia cu deosebire acum in situatiunea cea esentialu modificata? Mai incolo provocanduse la primul seu cerculariu din 10 Martiu Nr. 247 1868, in care s'a dechiaratu, ca pusetiunea de dreptu de statu a Transilvaniei catra Ungari'a s'a modificatu esentialu munte prin evenimentele din anul 1867, dice, ca'n urmare si pusetiunea jurisdictiunilor sasesci si a universitatii lor, cá una parte a Transilvaniei, si institutiunile constituionale ale natiunei sasesci trebue se intre in cadrulu regatului si alu institutiunilor lui. Cu tóte cá primul si decisivulu cuventu la reorganizarea si a starei nóstre politice are se'la respice legislativ'a imperiului si cu tóte, ca pana atunci competintii'a universitatii natiunei se vede a nu fi nici decum precisata: totusi afla a fi fórtu cu cale, cá universitatea se se ocupe si cu dorintiele poporului pentru reforme, cá se faca propuneri pentru reformele dorite, asternendule la locurile mai inalte. Anumitu cestiunea, in ce chipu s'a:u poté face mai core spundietoria alegerea deputatiloru la universitate pre o base mai corespundietoria ideii reprezentatiunii poporului, este in prim'a linia de mare interesu, precum si consultarea despre acésta spre a afla midiloculu celu mai corespundietoriu de a deschide calea la o stare mai regulata de reprentare, care se corespundia intereseloru intregi poporime, é' nu numai unoru corporatiuni privilegiate (comunitatile). Resultatulu acestoru consultari voru servi de materialu la decisiunile legislativei regatului, éra din cerculu acesta de activitate nu va fi ertatu a esi. — In fine provóca, oficiale scaunale respective magistrature, cá se puna la cale cele de lipsa, cá deputatii pentru universitate se se aléga de timpuriu, si in ca totu dupa modalitate a de pana a cumu. —

Déca universitatea se compune totu din elementele, din sinulu si de calibrulu celorla vechi, apoi resultatele de reforma óre voru poté fi mai liberali, decatu va fi anim'a acelorasi consultatori? pentruca ce ese din pisica totu sióreci prinde. —

Orlatu Iuliu 1868.

Multu stimat Dle Redactoru!

Pre langa totu pericolulu greu ce se redica asupra 'ti din nordulu teritoriului, alu carui aeru 'lu respiri spre glori'a si mandri'a romana, securu ca imbracisiezii cu vina placere notitiele multu puicinu contributórie, la edificulu natiunale, si acele le impartasiescii si confratiloru de simtiemente prin diariulu ce redigezi, nu intardiu a relatiuná vinacitatea opidului nostru din respectu scolasticu, cá un'a notitia ce ne causá nu puicinu entusiasmu.

In 18 si 19 Iuliu a. c. n. avuramu de nou ocaziunea a ne convinge, a convinge pre altii de spiritulu insetatu de progresu si oultura, ce domnesce in tener'a generatiune romana. Atare ocaziune ne o oferí ecamenulu publicu si stralnoitu alu eleviloru de deschilinite natiunalitati dela scóla normala din locu, candu in faoi'a unui complexu de inteligentia si masa a poporului se intrecea mus'a romana in variele si promtele respunsuri din obiectele pertractate. Éca asia:

In diu'a prima in. am. dela 8—12 óre se ecsaminara clasele III et IV; dupa am. dela

3—6 óre clasele I et II cu unu resultatu preste totu eminente.

In diu'a a dóu'a, adica duminica in 19, dupa servitiulu divinu pontificatu de Rsd. Prota, flammurele natiunale asiediate pre edificulu scolariu, ne vrendu, invitau publiculu numerosu la depunerea unei spresiuni de bucuria spre incoornarea opului, ce electrisase spiitele in diu'a antecedenta.

Sal'a érá indesata de poporu, inteligentii'a romana si dealte natiunalitati, ne lipsindu representantii'a militaria, candu intra rev. sa d. prota I. V. Rosu, cá inspectore districtualu scolasticu, si strigarile de „se traiésca“ nu mai aveau capetu.

Dupa linisce se fece inceputulu pre la 1/2 11 óre cu „Impr. Cerescu“, si dupa rogatiunea Domnului, cantulu bisericescu, declamatiuni in limb'a romana, germana, intretiesute de cantece natiunali. — Stimatii spectatori le intempinara tóte cu „bravo“.

Paus'a de cateva minute ne astrinse facultatile intielesuali pentru punctulu 10 din programu: Oratiune, indreptata catra on. presidiu, parenti, profesori si conacolari rostita de unu invetiacelu din cl. IV.

Candu se accentua originea romanului, fazele lui politice — morali, — lumin'a scólei si ne estimat'a ei iniurintia asupra nobletiei corpului si spiritului, ferioirea parentiloru oari au nasontu prunci pentru scóla, si din contra dispretiulu celoru ce privescu in amóre brutala jocarii'a prunciloru pre ulitie susu — in diosu — se vedeau jocandu ochii in lacrime, mai chiaru torenti siruindu pre faciele on. publicu presente.

Urméza legerea clasificatiuniloru, premiarea, patrundiatori'a si in sufletitóri'a vorbire presidiala. — Aci se dede legere libera inalt. decr. gav. 21 Febr. a. o. Nr. 2124, ce garantéza oaracterulu si dreptulu publicitatiei interpretatu pre largu de Rsd. presiedinte, cá unu actu de epoca la scóla nóstra.

Asia se terminá celebritatea dilei pre la 1 óra d. a. intre vivate inmiite; ducundu fiacare cu sine un'a particica din bucurii'a generala.

Asta i multu stim. D. Redactoru boldulu ce ne incuragiaza se viersuimu cu poetulu: „tu bravule romane mai oredi, ca esti perdutu?“ (Nrulu eleviloru preste totu fú 102, dintre cai 90 romani gr. cat., 7 rom. cat., 3 laterani si 2 maghiari; é' eminenti 38 si numai 11 secundanti in ambele semestre.) —

Din comitatulu Solnocului Interloru.

Cristoltiulu mare din 12 Iuliu 1868.

Esposesionarea a loru 15 familii, plansu si vaiete, invingerea dreptatiei, bucuria adevérata.

In conscriptiunea Czirakiana din 1819/20 se afla si parintii, séu antecesorii posesoriloru, numiti curialistii lui Berzenczey, parte cá coloni (iobagi), parte cá inquni (dileri). Nicolau Berzenczey din Clitiu, unulu dintre debitori cei morosi ai fonduriloru Bobiane dinjBlasiu inca in anii 1846/7 au alungatu, via facti, pe colonii din Clitiu, éra pre cei din Cristoltiulu mare iau silitu si dupa 1848 cá se'i faca robote; dela unu timpu iucóce inse desteptanduse colonii au sistatu prestatiunile, fara cá se pasiesca de timpuriu la tribunalulu urbialu pentru reconóscerea naturei coloniale a sesiuniloru posiedute; — éra pre calea politica s'au judecatu de curialistii; totusi ei prin recursuri au midilocitu dela inalt'a cancelaria a curtiei incai dreptulu de a'si putea realisá pretensiunile da proprietate pre calea legei civile, pe langa indatorire, cá ei si pana atunci se'si implinésca atatu prestatiunile restante, catu si cele ourente prin relutiune in bani, séu in natura. Restantiile cele vechi ei le-au si implinitu in relutiuni, si asia si cele ourente, dara Berzenczey aceste le-au pretinsu in natura, cá se i se faca in Monasturiu, in departare de 7 miluri, cu provisiunea loru. Ne obleganduse ómenii la acésta, oficiolatu comitatului a decretatu esposesionarea loru. Curialistii au insinuatu recursu in contra sentintiei oficiolatalu, au inceputu totudecdata la tribunalu si procesulu pentru reconóscerea proprietatii loru; dara oficiolatalu a reieptatu recursulu si in 24 de óre prin competintele jude procesualu iau esposesionatu. La esposesionare a fostu de facia si contrariulu Nicolau Berzenczey, care adnese cu sine vreo 12 ómeni dela Bezded, toti provediuti cu furci si securi; judele procesului au adusu gendarmi si ecesecutori de

pre sate straine; ecesecutiunea s'a inceputu asia, ca s'au desiertatu casele aruncandu bucate si mobillii, vase si hirburi in ulitia, éra casele s'au desuoperitu, usile si ferestrele in mare parte s'au nemicitu.

Acésta procedura violenta si scandalósa a storsu píraie de lacrime. Plansulu si vaietele nu avea sfirsitu. Intr'aceea Berzenczey cu furia tóta s'a espeptoratu catra ómeni: „Se mérga acuma la Manu dela Desiu, cá se'i apere“. — Densulu au avutu dreptu, cá cei esposesionati s'au si dusu la d. G. Manu — fostulu jude primariu — acum practicantulu langa avocatulu d. Antoniu Fodoru. Densulu midiloci la inaltulu guvernulu reasiedierea acoloru familii neferioite in mosiórele loru. Inse ce se vedi? De si gratiós'a ordinatiune a escelului reg. Guvernu esita din 28 Iuniu s'au cetitu in 1-a Iuliu a. c. in siedintii'a incl. oficiolatu alu comitatului in Desiu, totnei inca pana in 11 Iuliu bietii ómeni nu au fostu reasiediatu de catra respectivulu jude procesualu Francoisu Valea, pre care maghiarii l'au alesu in locu de romanu, — éra elu insusi s'au declarat de maghiaru. De maghiaru ilu reconosecu acum si romanii. — Asia vedeti! esposesionarea se póte intempla in 24 de óre din motulu propriu de violentia; dara reasiedierea nici la cea mai stricta ordinatiune a guvernulu nu se efeptuaza in 11 zile.

Acesta inse nu e uniculu casu de violentia in contra curialistiloru si altoru ómeni seraci in sinulu acestui comitatu condusu de d. Carolu de Torma, — carnia i place a fi privitu cá urmatoriu alu renumitulu comite supremu Lupulu de Véér, inse trebue se o marturisimu cu durere, cumca sub conducerea cestui din urma nu s'au intemplatu nici macaru unu actu de violentia, séu abusu officiosu, cu scirea lui, pre candu a ceste acuma suntu cá de tóte dilele, concomitate de torturile evului mediu, care inse nu voru poté remané multu coperite sub velulu intunecului, si despre care oficiolatalu inca ar' trebui se'si castige motu propriu si informatiuni mai de aprópe.

Speramu inse ca si in sesiunea quartala a comitatului defipta pre 15 ale lunei c. inca voru veni pre tapetu aceste inconveniente scandalitórie, pre care precum vedemu, inaltulu guvernulu inca cu tóta energi'a si urgentii'a se incéroa ele intierca. — Titus.

Denumirea d. Lázlo de presiedinte scaunulu urbarialu inca ne face a crede, ca insusi inaltulu ministeriu e convinsu de periolulu ce póte urma din necsulu familiaru alu functionariloru politici, si dela judecatoria, cu il. sa de comite supremu. Acestei denumiri gratuléza si insusi maghiarii, cari stau afara de necsulu familiaru. —

UNGARIA. **Dela dieta.** Siedintii'a casei deputatiloru din 27 Iuliu a fostu una dintre cele mai fortunóse. Caus'a redactoriului „Federatiunei“ dlui Alecsandru Romanu dep. dietalu se luá inainte in acésta siedintia. Comisiunea de 10 si dede reportulu despre cererea directoriulu cauzelor regale, pentrucá se póta intenta procesu de presa redactoriului „Federatiunei“ si lui Ladislau Böszörményi. Reportulu suna, cá se se dè concessiune la intentarea procesului — Mai incolo „Federatiunea“ descrie acésta scena asia:

Cetinduse reportulu, d. Hodosiu propune, cá se se tiparésca articlii, cari se pretinde ca ar' contiené delictu de presa; éra déca acésta nu s'ar primí se se cetésca conclusulu casei, adusu cu ocaziunea presentarei reportulu de 10, asemene si articlii respectivi. DD. Babesiu, Borlea si Csiky sprigescu propunerea, inse venindu lucrulu la votu, pentru tiparirea articliiloru se scóla numai deputatii romani si 2—3 din stang'a estrema, éra pentru cetirea articliiloru se scóla intréga partii'a stang'a; cu tóte acestea maioritata este in contra cetirei. Totusi la propunerea lui Siomosi, se decide a se cetí articlii din cestiune in siedintia secreta. Deci tribunele se desiérta, si dupa efeptuarea cetirei, se redeschide siedintii'a publica si iè cuventulu destinsulu deputatu si barbatu alu natiunei nóstre, din Zarandu,

Dr. Ios. Hodosiu. On. camera! (s'audimu) Nu m'amu indoitu nici macar pe unu minutu ca comisiunea de 10, in caus'a procesuale de presa ce se vré a se intentá condeputatulu nostru Alecsandru Romanu, va vení inaintea camerei cu aoca opiniune, care numa mai inainte s'a cetitu, si nu me indiescu ca maioritata acestei camere va primí aoca opi-

niune, nu pentruca ar' fi justa acésta opinione, ci numai pentruca maioritaea asia voiesce. Nu m'am indoitu, dicu, ca comisiunea nu va veni cu alta opinione decatu cu acésta, pentruca avendu casu precedentu, nu érá greu si in acestu casu, cá si in casulu tragerei in procesu a lui Ladislau Böszörményi, la simpl'a scrisória a procurorului generalu catra presedintele acestei camere, a dice simplulu si préusiorulu „exequatur“.

Dar' domnii mei, lasati-me se dubitezu, ca pe langa astfelu de procedura a camerei s'ar mai poté sustiené, s'ar mai poté salvá immunitatea deputatiloru. Ca ci ce dice procurorulu generalu in scrisórea sa catra presedintele acestei camere? Dice ca in Pest'a apare unu diurnalu politicu „Federatiunea“; in Nrii 25, 28 si 30 au aparutu cutari si ontari articii; spiritulu, tendinti'a si unele expresiuni din acesti articii taia in §1u 6 din legea de presa dela an. 1848; prin urmare este delictu de presa, — si cere invoirea casei a trage in procesu pe redactorulu acelu diurnalu, care este deputatulu Alecsandru Romanu. Éra comisiunea de 10 ce dice? Procurorulu a dieu, si camer'a n'are decatu s'á dá invoirea la tragerea in procesu a redactorelui. Pe langa astfelu de procedura, eu nu sciu ce intielesu are cá procurorulu generalu se mai céra licentia dela camera pentru a improcesuá pe unulu si ori carele dintre noi; déca noi n'avemu alta nemica de a luá in considerare, decatu voi'a procurorului generalu, atunci nu pricepu pentru ce se nu póta elu improcesuá pe ori carele dintre noi, si apoi se se faca numai de scire la camera, ca pe cutare séu cutare deputatu l'amu prinsu in procesu? Eu asia credu, ca celu pucinu unu picu de cercetare obiectiva ni compete noe, lasandu totu ce privesce subiectivitatea la competinti'a tribunalulu: séu amu poté ecsaminá déca nu oumva este persecutare tendentiósa, si dupa aceea, dar' numai dupa aceea se ne enunciamu.

De altminte eu vedu o mare deosebire chiaru si in procedur'a procurorului generalu intre casulu presentu si intre casulu procesului de presa acum terminatu alu lui Ladislau Böszörményi; pentruca pre candu in acestu casu din urma, procurorulu generalu a indigitatu constructiunea si expresiunea, prin care s'ar fi comisu delictulu de presa specificatu in § 6 art 18 legea dela anulu 1848, pana candu, dicu, procurorulu generalu in scrisórea sa dela 15 Oct. 1867, indreptata catra presedintele acestei camere in caus'a delictului de presa contra Böszörményi dice ca, care e expresiunea ce involve delictu de presa, éca acesta expresiune este urmatori'a „e dreptu — si nu spunu noutate, pentruca o amu publicatu la audiulu de mii si mii, in dóue parti ale lumii, din ani in ani — e dreptu ca eu domni'a casei absburgice o credu incompatibile cu starea de sine si cu independinti'a patriei mele“, pana candu dara procurorulu generalu, ací vorbescelimpepe, pana atunci in caus'a contra deputatulu Romanu, si propriamente in scrisórea catra presedintele acestei camere vorbesce numai in generalu, elu dice numai ca „in diurnalulu politicu „Federatiunea“ Nrii 25, 28 si 30 au esitu articii „Din Transilvani'a 19 Febr., apoi Pest'a 2 Martiu, si Romanii in dualismu“ fara subscriere; tendinti'a ba multe expresiuni din acesti articii tientescu la factic'a rumpere a unitatii de statu, alu teritoriulu santei coróne unguresci, si la opunere contra autoritatii legali;“ ací dar' procurorulu generalu vorbesce chiaru numai in generalu, nu citéza nici o expresiune, ci ar' vré a fortiá din spiritu chiaru expresiune, chiaru fapta.

(Va urmá.)

Impacatiunea maghiariloru cu croatii.

Impartasimu cetitoriloru nostri tectulu conventiunii, statorite prin ambele deputatiuni regnicolare, care fú primitu definitivminte in sediinti'a ultima a deputatiloru, in urmatoriile:

Fiinduca tierile Croatiei si Slavoniei de seculi incóce atatu dupa dreptu catu si in fapta se tienu de corón'a St. Stefanu, si in sanotiunea pragmatica inca se dice, ca tierile corónei ungare suntu nedespartibile; pre bas'a acestor'a, in privinti'a complanarii cestiuniloru subversanti de dreptu publicu, s'a inchiaiatu intre Ungari'a incorporata cu Transilvani'a de una parte, si intre tierile Croatiei si Slavoniei de alta parte, urmatori'a conventiune:

§ 1. Ungari'a incorporata cu Transilvani'a si tierile Croatiei, Slavoniei si Dalmatiei forméza un'a si aceea comunitate de statu, atatu facia cu celelalte tieri de sub domni'a Maiestatei Sale, catu si facia cu alte tieri.

§ 2. Din acésta comunitate si conecitate de statu urméza, ca regele Ungariei si alu tieriloru Croatiei, Slavoniei si Dalmatiei se incoronéza cu un'a si aceea corón'a si cu un'a si aceea actiune, si ca documentulu de incoronatiune, referitoriu la tóte tierile de sub corón'a St. Stefanu, se statoresce si eda in diet'a comuna a acestorü tieri. Originalulu acestui documentu de incoronatiune impreuna cu tectulu maghiaru are se se compuna si in limb'a croata, se se edea tieriloru Croatiei, Slavoniei si Dalmatiei, si se se garanteze intr'acei'a integritatea si constitutiunea tieriloru croato-slavonico-dalmatine. Documentulu de incoronatiune din 1867 inca are se se edea in tectulu originalu croatu, si se va tramite catu de curenda dietelorü din Croatia, Slavoni'a si Dalmati'a.

§ 3. Din sasu mentionat'a comunitate nedespartibile de statu, urméza mai departe, ca in privinti'a tuturorü acelorü afaceri, cari suntu comune tieriloru corónei ungare cu celelalte tieri ale Maiestatei Sale, séu despre cari se dispune in contielegere comuna, Ungari'a si tierile croato-slavonico-dalmatine trebue se posieda un'a si aceea reprezentatiune si jurisdicitiune legala, si in privinti'a esecutivei unu guvernulu comunu.

§ 4. Art. XII de lege alu dietei ungare din an. 1867; care determinéza afacerile, si modulu de pertractare alu afaceriloru subversanti intre tierile corónei St. Stefanu si intre celelalte tieri ale Maiestatei Sale, cari afaceri séu suntu comune, séu necomune, dar' se resolvescu in contielegere comuna, asemenea si conventiunile statorite pre bas'a acestei legi. anume articii de lege XIV, XV si XVI din an. 1867 se recunoscu si de tierile croato-slavonico-dalmatine cá valide si obligatorié, dar' numai sub conditiunea absoluta, ca in vitoriu atari legi fundamentarie si atari conventiuni se potu creá numai cu concursulu legalu alu tieriloru croato-slavonico-dalmatine. Legea fundamentaria amintita in §1u acest'a, precum si memoratii articii de lege se voru edá in tectulu originalu croatu si se voru strapune catu mai cu graba dietei tieriloru croato-slavonico-dalmatine.

§ 5. Afara de obiectele, cari suntu comune séu se resolvescu in contielegere comuna intre tierile corónei St. Stefanu si intre celelalte tieri ale Maiestatei Sale, mai suntu si alte afaceri, cari intereséza in comunu Ungari'a si tierile croato-slavonico-dalmatine, si in privinti'a caror'a comunitatea legelativei si a guvernului cu tóte tierile corónei ungare si recunosce cá necesaria prin conventiunea acésta.

§ 6. Atare afacere comuna a tuturorü tieriloru corónei ungare e votarea speselorü pentru intretinerea curtiei.

§ 7. Afaceri comune suntu mai departe votarea recrutilorü, legelativ'a in privinti'a legeri de armata si a sierbitului in armata, si dispunerea despre incartirarea si provisionarea armatei; in acésta privintia inse se detiermurescu pentru tierile croato-slavonico-dalmatine urmatoriile:

a) ca din contingentulu, ce se va votá in comunu, partea, ce cade pre tierile croato-slavonico-dalmatine, se statoresce dupa proportiunea intregii poporatiuni; se intielege de sine, ca striformanduse legea de armata de pana acum, dispusetiunile legeri celei nóue se voru aplecá si asupra tieriloru croato-slavonico-dalmatine;

b) recruti, ce cadu pre tierile croato-slavonico-dalmatine, se voru insirá in regimentele acestorü tieri;

c) la insirarea recrutilorü se va luá in consideratiune, cá recruti se se impartiesca la aceea specialitate de arme, pentru care suntu mai apti, si recruti tieriloru litorale se se impartu mai vertosu la flot'a de resboiu.

§ 8. Afacerile finantiarie inca suntu comune intre Ungari'a si tierile croato-slavonico-dalmatine atatu in privinti'a legelativa, catu si in privinti'a administratiunei, in modulu descriu mai diosu. De aceste afaceri se tiene statorirea intregulu sistemulu de dare, votarea dariloru directe si indirecte, atatu in privinti'a specialitatii eazu si a cifrelorü de dari, asemenea repartitiunea, tractarea si incasarea dariloru, introducerea dariloru nóue, votarea speselorü pentru afacerile comune, precum si ecsaminarea computuriloru finale anuale despre afacerile comune, contragerea imprumuturiloru nóue de statu, séu con-

versiunea detoriiloru ecsistinti de statu, tractarea, vinderea, striformarea séu ingreunarea bunuriloru nemiscatorié de statu, dispunerea cu monopoliele si bineficiile regale, precum in genere tóte acele dispuneri, care se referescu la afacerile comune cu tierile corónei St. Stefanu si competu dietei comune a tuturorü tieriloru st. coróne ungare. In privinti'a tuturorü acestorü afaceri, administratiunea finantiaru comuna, care se manipuléza prin ministrulu respundietoriu maghiaru-regescu de finantie, se estinde si asupra tieriloru croato-slavonico-dalmatine.

§ 9. Afacere comuna a tuturorü tieriloru corónei ungare e afacerea baniloru, a baniloru de metalu si a notelorü da banca, asemenea legea monetaria, si detiermurirea pitiorului monetariu generalu, mai de parte ecsaminarea si aprobarea acelorü tractate comerciale si de statu, cari atingu in modu egalü tierile corónei ungare, séu se referescu la striformarea teritoriului, la institutela de bance, creditu si asigurantie, la privilegie, mesure séu ponduri, timbrulu marfeiloru si scutirea mustrelorü, marcarea ponduriloru, dispusetiunile despre dreptulu de proprietate literariu séu artisticu, dreptulu marinaru, comercialu, cambialu si montanisticu, si in genere la comerciulu, vama, telegrafe, poste, oalile ferate, drumurile de statu si fluvie, porturi, naigatiune, si la tóte acele midilóce de comunicatiune, la care e interesata Ungari'a si tierile croato-slavonico-dalmatine.

§ 10. In privinti'a regularei afaceriloru de industria, impreuna cu comerciulu prin case, dupa aceea in privinti'a reuniuniloru, cari nu suntu reuniuni publice de castigu, in privinti'a sistemului pasportelorü, a politiei strainiloru, a cetataniiloru de statu si a naturalizatiunii, legelatiunea e comuna, érá esecutiv'a in privinti'a acestorü obiecte se reserva Croatiei, Slavoniei si Dalmatiei.

§ 11. Croatia, Slavoni'a si Dalmati'a recunoscu, ca aru fi obligate, a conferi proportiunatu capacitatii lorü de dare la spesele, cari intre tierile corónei ungare si intre celelalte tieri ale Maiestatei Sale suntu acceptate cá comune, si de alta parte se nascu din afacerile, in §ii de mai nainte insemnate cá comune intre tierile corónei ungare.

§ 12. Proportiunea acestei capacitati de dare s'a statoritu pentru 10 ani pre bas'a acelorü date oficiale, dupa cari s'a statoritu si cuot'a pentru afacerile comune intre tierile corónei ungare si intre celelalte tieri ale Mai. Sale, si ad. pentru Ungari'a si Transilvani'a 93,559.22010/0 „Croatia si Slavoni'a 6,440.77990/0

§ 13. Dupa ce inse tóte veniturile curate ale Croatiei si Slavoniei estu timpu numai asia potu acoperi sum'a aceea, care dupa chiaea capacitati de dare, amintita in §1u precedente, ar' oadá pre ele din spesele afaceriloru comune, — déca aru intrebuintiá partea cea mai mare a speselorü pentru administratiunea interna, pentru renouirea relatiunei fratiesci, care de seculi incóce á sustatu intre Ungari'a, Croatia si Slavoni'a, Ungari'a e aplecata a se invoi, cá din veniturile Croatiei si Slavoniei mai nainte de tóte se se subtraga pentru spesele administratiunei interne a acestorü tieri cutare sume, ce se va statorí din timpu in timpu prin una conventiune, si numai restulu se se intrebuintieze pentru spesele afaceriloru comune.

§ 14. Pre bas'a principiulu dezvoltatu in §1u precedente se inchiaia intre Ungari'a, Croatia si Slavoni'a urmatori'a conventiune:

§ 15. Recerintiele Croatiei si Slavoniei pentru administratiunea interna se statorescu cu 2,200.000 fl. pentru acei diece ani, preste cari se estinde conventiunea ecsistente intre tierile corónei ungare si intre celelalte tieri ale Maiestatei Sale.

§ 16. Sum'a acésta se acopere prin 450/0 a dariloru directe si indirecte, si a altorü veniturü ale Croatiei si Slavoniei, adioa din tóte veniturile Croatiei si Slavoniei se straporta 450/0 la cas'a provinciala, séu municipala croato-slavonica, care se va desemná spre scopulu acésta de legelatiunea séu guvernulu tieriloru sorori.

§ 17. 550/0 din perceptiunile Croatiei si Slavoniei se voru strapune in cas'a comuna pentru spesele comune. (Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci. Inaltimea Sa Domnitoriulu a plecatu spre a face alta esour.

sinne in districtulu Muscelu, insoaita de ministrulu cultelor si alu instructiunii publice d. Gusti. —

„Monitorulu“ Romaniei anuncia spre marea noastră bucuria, ca prin decretu cu ddo. din 2 Iuliu s'a promulgata legea, prin care se acorda eforiei scóloru romane din Brasiova una subventiune anuala de lei noi 23.500, adica dódedeci si trei de mii cincisute, éra cifra acésta se va trece pe viitoriu in bugetulu ministeriului cultelor si alu instructiunii publice.“

Pe oatu e de mare lips'a de institute de crescere in midiloculu nostru, pe atatu e mai adunca simfita recunosciinti'a si grati'a de catra oei ce fura considerati cu acestu marimiosu ajutoriu in folosulu culturalei.

Se publica mereu adrese catra Domnitorulu, pline de iubire si de devotamentu, respingunduse orice expresiuni atingatórie, esite prin foile dusmane tieriei si numelui romanu.

Episcopulu de Argesiu P. Ssa Ghenadie este suspendatu si in locu'i e asediatu óa administratoru arhierulu Neofitu Edesis Scribanu. Caus'a suspendarei prin decretulu din 19 Iuliu se dice a fi numai petitiunile cele demonstrative ale locuitorilor din judeciile Argesiu si Oltu, care reclamari se aflara dupa ancheta, ca erau intemeiate.

Cei vreo suta si cincideci de bulgari, ori treoura mai deunadi pe malulu dreptu alu Dunarei, óa se intre in Bulgari'a, fura respinsi de trupele turcesci, inse o banda strabatù la „largulu paduriloru“, dar' fiindu urmarita tienù o lupta, in care cadiura 10 din acei insurgenti, ér' ceilalti se voru mai urmari, pe catu se va poté.

Acum ne referéza totu „Romanulu“, ca in septeman'a trecuta s'au mai spendiuratu in Ruscicu fara judecata si fara formalitati 6 bulgari si de atunci alti 4, ér' la Tarnov'a spendiuratórea ar' fi functionandu fórte desu. —

In Bulgari'a, dupa cum referéza „Der Osten“, au intratu in 18 la 600 de luptasi armati, dupace prin o proclamatiune de resculare s'au avisatu poporimea Bulgariei, ca ei incepu lupt'a pentru sfermarea jugului celui apasatoriu. Inurgentii au avutu in 21 Iuliu dóue lupte cu ostasimea turcesca, in care pérdura 9 fetiori, pre candu dintre turci au cadiutu póte de diece ori mai multi. Unu telegramu privatu totu in „Osten“ anuncia, ca insurgenti se afla acum in mai multe cete imprestiati in muntele Hrabowo si in partile Tirnovei. —

Din Belgradulu Serbiei serie „Osten“, cumca candu se puscara cei 14 osenditi la mórte in 28 Iuliu capitanulu ce comandá s'aru fi omoritu prin o puscatura trasa din midiloculu publiculu, ér' nu de glontiulu reintorsu din stelpulu de care érá legatu unu osenditu, dupa cum spunea scirile oficiale. Principele Aleksandru Carageorgevits si secretariulu lui Paulu Trifcovits inca suntu osenditi la prinsóre pe 20 ani.

Principele Milanu primi prin solulu portii actulu recunóscerei cá principe alu Serbiei si dede in 31 solulu o mésa stralucita, la cara se aflá si corpulu diplomaticu. —

FRANCIA. Parisu 29 Iuliu. „Monitorulu“ Franciei vorbindu despre evenimentele din Bulgari'a dice, ca poterile urmarescu ou vigilantia evenimentele petrecute pe langa Dunare. Acordulu poteriloru este pentru pace si pentru tierile aceste numai pacea este garanti'a cea mai pretiósá, adauge totu „Monitorulu“.

D. de Moustier ministrulu de esterne alu Franciei avendu intalnire cu Chigi si cu principele Metternich, solii, cela alu papei, esta alu Austriei, n'a ascunsu a marturisi, ca depeiele dipl. ce vinu din deosebite parti dau o seriozitate lucruriloru din Orientu si tramitietorii depeieloru nu suntu la indoiéla, ca s'aru afla la midilocu participarea Rusiei. Una corespondintia afirma, ca imperatulu aru fi chiamatu pe d. de Grammont din Vien'a la Plombières, unde va merge si principele Napoleonu, care a resositu din calator'ia Orientulu. Pana atunci ministrulu de resbelu compara cai si oatari cu redicat'a pentru artilezia si se crede, ca maresialulu Niel va calatori la Belgi'a si Oland'a.

Sesiunea legislativa s'a inchisu in 28 Iuliu, dupace a primitu si imprumutulu, celu face Franci'a de nou.

„Köln. Ztg.“ descopere, ca principele Napoleonu dupa cate a vedutu in Austri'a si partea orientale s'a intaritu in convingerea, ca opulu unificarei germane nu se mai póte impedéca. pentruca Austri'a e pre ocupata si pré sguduita, cá se póta face pasi energici si in afara, e inse incantatu de primirea ce o avù in Austri'a. —

Din Londonu se telegraféza, ca conventulu de tronulu la inchiderea parlamentulu accentua, ca in momentul de facia nu domina ingrigiri de resbelu si Angli'a se va nisci a sustiené pacea, Reporturile Angliei cu strainii suntu pré amioale. — Un'a interpelare facuta in parlamentu primi respunsu, ca sgomotele despre unu proiectu de aliantia intre Franci'a, Belgi'a si Oland'a suntu fara fundamentu. —

Mai nou. Brasiovu 7 Aug. Inquisitiunea pentru pronunciamentulu se totu continua in Tergulu Muresiului. Dupa Redactorulu Gazetei, care se luà la cercetare tóta diu'a de 3 Augustu si fini dupa 9 óre séra, se luara in 4 Augustu dn. Vice-Rectoru Deacu si dn. profesorulu de teologia Gavriila Popu. Tóte aceste ostenele si spese se facu pentru pacific'a manifestare a opiniunii politice si adorintieloru generali, cari potu multumi pe natiunea romana, nu cu altu ougetu facuta, decatu, cá se se faca in. regimu una servitiu, spre a sci, catu de lesne e multimirea pretensiuniloru natiunii romane, care totudeun'a a fostu loiala si franca, si se afla in asteptare, cá se i se respecteze dorintiele pe calea legei si a concordiei fratiesci. Asemeni dechiarari facute pe calea formale, prin tóte marceale tieriei, si repetite pana candu voru afla vindecare, au si pretensiunea de a fi licite, cá facute pe cale legale. —

Acum trebuie se urmeze inquisitiuni asupra partitei centrului stengu, care s'a formatu in Turd'a intre maghiari, dupa „Kr. Ztg.“, cari voru desfiintarea institutulu delegatiunii si a ministeriului eomunu imperialu, ca acésta e lege sanctionata de regele incoronatu, pre candu romanii -si dechiarara dorintiele inainte de ce ar' ecisista legea delaiata a uniunei. — Inainte de a se sanctiona vreo lege, manifestarea opiniuniloru pe cali legali si prin organe publice nu e libera in state constitutionali?! —

Varietati.

— (Multiamita publica.) Subscribulu aduce cea mai ferbinte multiamita pentru ajutorulu de 14 fl. 10 cr. v. a. domniloru urmatori: Teofilu Hoaszu 1 fl., Gyulai Ferencz 2 fl., Andreiu Truti'a 3 fl., Ioane Muresianu 2 fl., Kövendi Lajos 1 fl., Szebeni Mihály 1 fl., Michael Renner 1 fl., Simione Anguru 1 fl., Gregor. Vitez 1 fl., Isidoru Kezán 60 cr., Nicol. Mata 50 cr. Sum'a 14 fl. 10 cr. v. a.

Beiusiu 28 Iuliu 1868.

Basiliu György, stud. VII cl.

— (Una provocare literarie*). Dupa ce opsiorul „Vade Mecum“ sta deja sub tipariu si mai tardiu pe finea lunei curente va fi gata, am onóre a provocá, pre toti on. prenumeranti, cari inca n'au tramisu competintile de prenumeratiune, se binevoiesca catu mai curendu a mi le tramite, pentruca si eu se potu cu punctualitate responde spelele tipografiei, imbrosiurarei si espedarei pentru opsioru. —

Teodoru Manu, vicefiscalu.

* Tóte redactionile foiloru romanesci suntu rogate se binevoiesca a reproduce provocarea acésta. —

Nr. 5733. 1868.

3-3

Publicatiune.

Martu in 11 Augustu anulu curgatoriu, la 10 óre inainte de prandiu, se va tiené in cas'a svatului de aici licitatiunea scadiuta, minuendo, pentru predarea lucruriloru redificarea recerute pentru rezidirea si adausulu la casarm'a orasiului de aici, dimpreuna cu materialulu asediatu in pretiu do 51.801 fl. 30 cr. Mai incolo lucrulu taiarei si scobirei de pétra dimpreuna cu materialulu asediatu in pretiu de 10.886 fl. 39 cr. Acésta se publica, facunduse in genere cunoscuta, cu acelu adausu, ca ficare, care are intentiune a licita

oferindu vreunu pretiu, are a de depune si unu vadiu de 50/0, cá bani penitentiari, din sum'a ambienda pentru edificare, care apoi, celu ce va primi asupresi definitiva licitare, va avé a o intregi la 100/0 din sum'a licitata, dupa ce va urma aplacidarea actului de licitatiune.

Doritorii de acésta intreprindere se binevoiesca a se afla pe diu'a anumita si la ór'a determinata la loculu susu aratatu si se mai face inca numai una observare, cumca conditiunile licitatiunii precum si planurile pentru edificare se pota vedé si inainte de diu'a, destinata pentru a se tiené licitatiunea, in cancelari'a espediturei oficiale de aici, in cas'a svatului. —

Brasiovu in 22 Iuliu 1868.

Magistratulu urbanu si districtualu.

Nr. 501/pres. 1868.

1-3

Publicatiune.

Conferinti'a cuartale a comitetulu representativu alu comitatulu Turd'a se va tiené in 25 Augustu a. c. in opidulu Turd'a, care va avé de agende: Publicarea de legi sanctionate, resolvirea de recuisitiuni municipali si de afaceri interne.

Ceea ce prin acésta am onóre a aduce la cunoscinti'a tuturoru a celoru membrii ai comitetulu, cari nu locuiescu pre teritoriulu comitatulu, rogandu'i de a se infaeiosia. —

Dela comitele supremu alu comitatulu Turd'a.

Turd'a in 31 Iuliu 1868.

Br. Kemény György,

(Tacsata cu portu post. 10 cr.) főispán.

Nr. 228-1868.

2-3

CONCURSU.

Postarile de invetiatori in clas'a I-a si II-a la scóla normala gr. or. de aici suntu vacante si pentru ocuparea lor se escrie prin acésta concursu.

Salariulu pentru invetiatoriulu clasei I-a este 180 fl., éra pentru invetiatoriulu clasei II-a 200 fl. v. a. pe anu.

Rogatile pentru oferirea acestoru posturi, ajustate cu documentele recerute, se se tramita pana in 20/8 Augustu a. c. la subseminat'a eforia scolaria (post'a din urma Secelu), si se voru considera cu deosebire concurentii, cari potu invetia si cantarile bisericesci.

Salisce in 22 Iuliu 1868.

Dela Efori'a scólei normale gr. or.

I. S. Friedericu Liedemann in Pest'a si Timisórá,

are onóre a preveni onor. publicu cu in-sciantierea, cumca cu deschiderea calei ferate pe estinderea Aradu-Belgradu se redica in Vintiulu de diosu o comandita si si recomanda servitiale sale in tóte obiectele si trebile de espeditiune adaugundu inca, cumca comandit'a sa e incredintiata din partea inclitei directiuni a calei de feru a Ardélului cu servitiulu de a inaintá mai incolo acele marfuri, cari nu suntu adresate nimenui in Vintiulu de diosu.

2-3 H.

In contra orce tuse invecchita, regusiala, inffegmare, dureri de peptu, dureri de gutu si tuse magerésca prin partile sale constitutive, care nu le mai cuprinde altu syrupu, midiloculu celu mai siguru e

Syrupulu albu de peptu de plante

de

Dr. med. Hoffmann.

Pentru Brasiovu tiene deposita in sticle à 2 fl. 1 fl. si 50 cr. d. I. B. Popoviciu, la „canele albu“.

3

Cursurile la burfa in 7. Aug. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 39 cr. v.
Augsburg	—	—	111 „ 35 „
London	—	—	113 „ 60 „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 40 „
Obligatiile metalice vechi de 5 0/0	—	—	58 „ 50 „
Actiile bancului	—	—	729 „ 10 „
„ creditulu	—	—	211 „ 10 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii parnentalulu in 3. Aug. 1868:

Bani 70 25 — Marfa 70 75.